

Utbildningsdepartementet
Enheten för ungdomspolitik och det civila samhället
103 33 Stockholm

Amatörkulturens samrådsgrupp, ax, överlämnar härmed yttrande på remisspromemorian *En ny ungdomspolitik*

Amatörkulturens samrådsgrupp består av 19 rikstäckande kulturorganisationer med ca 365 000 anslutna medlemmar verksamma inom t ex amatörteater, körer, orkestrar, folkdanslag, spelmanslag, hemslöjd, spelhobby och ideella arrangörer av kulturevenemang. Amatörkulturen har totalt sett många gånger fler aktiva utövare och publik. **ax** arbetar för att möjliggöra och utveckla amatörkulturell verksamhet. Flera av **ax** medlemmar är ungdomsorganisationer.

Amatörkulturlivet och det frivilliga, ideella arbetet inom kulturlivet, t ex inom ideella musikarrangörsorganisationer, har en mycket stor betydelse för kulturlivets mångfald och vitalitet, dess spridning och kvalitet, för dess sociala och konstnärliga kraft och för bevarande och brukande av våra kulturarv. Denna betydelse är dock i mycket liten utsträckning dokumenterad. Amatörkulturlivet och det frivilliga, ideella arbetet i kulturlivet har också en stor betydelse för folkhälsa, miljö samt som resurser för regional och lokal utveckling. Även dessa värden av kulturlivet är alltför lite kända och dokumenterade.

Amatörkulturens samrådsgrupp (**ax**) lyfter här fram det som vi bedömer som särskilt angelägna frågor. I övrigt hänvisar vi till det remissyttrande som ges av Ideell kulturallians.

ax föreslår att statens primära syfte för ungdomspolitiken ska vara att alla ungdomar ska ha möjlighet att uppnå sin fulla potential. Det är av största vikt att dagens ungdomar ges bästa möjliga förutsättningar för att hantera de utmaningar vi ställs inför. Ungdomarna ska ha möjlighet att påverka och forma sin samtid och framtid. Samhället bör göra sitt yttersta för att ta vara på de kompetenser och drivkrafter som varje ung människa som växer upp i vårt land otvivelaktigt besitter. **ax** tillstyrker det föreslagna målet så som ett andra syfte för den statliga ungdomspolitiken, men med en skarpare formulering. **ax** anser att formuleringen "...inflytande över..." är väl passiv. **ax** anser att unga ska ha möjlighet inte endast till inflytande utan även till reell påverkan. **ax** föreslår därför den skarpare formuleringen "Ungdomar ska ha makt att forma sina liv och möjlighet att påverka samhällsutvecklingen".

ax anser att syftena med ungdomspolitiken bör konkretiseras i en strategi för ungdomspolitiken som omfattar alla statens samtliga insatser rörande ungdomar 13-25 år, samt med mätbara mål för enskilda politikområden. Mål bör vara konkreta, mätbara, uppnåbara, relevanta och tidsbundna.

ax saknar ett ansvarstagande inom kulturområdet för den målgrupp som ligger inom ramen för ungdomspolitiken. Detta hindrar att målet med ungas makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen implementeras. För unga inom kultursektorn är kultursamverkansmodellen en arena där ungdomar bör ges ett ökat inflytande. **ax** vill trycka på att civilsamhällets organisationer skulle kunna ha en stor betydelse i dessa samrådsprocesser. Hittills har ungdomsorganisationerna inom kulturområdet inte fått någon speciell roll i reformen. I kulturplanerna beskrivs det offentligt finansierade kulturlivet vilja inspirera, stödja och samordna kulturella verksamheter. Alltför lite utrymme ges till förslag på hur landsting, regioner och kommuner ska arbeta för att öka ungdomars inflytande i framtagandet av kulturplanerna och ungdomars möjlighet att vara med och påverka den regionala kulturpolitikens framtida utformning. **ax** betonar vikten av att ungdomars inflytande ska gälla alla politikområden och att ungdomar är representerade i de folkvalda församlingarna och del-

aktiga i de politiska besluten.

Barn och unga ska ha möjlighet och ges resurser att själva organisera sig i demokratiska former. Föreningslivet ger barn och unga möjligheter att utveckla sina fritidsintressen samtidigt som de utövar praktisk demokrati i sina föreningar. Det är viktigt att barn och ungdomar, deras intressen och engagemang möts med respekt. I den demokratiska form som föreningslivet erbjuder kan unga utvecklas i sina intressen, få nya kunskaper och lära känna andra vilket minskar risken för ett utanförskap. **ax** utgår ifrån att barn och unga i och med den nya ungdomspolitiken kommer att beredas verkliga möjligheter att påverka sin fritid utifrån sina egna önskemål och förutsättningar. Barn och unga ska mötas med respekt och förståelse för sina fritidsintressen i sina kontakter med t ex kommuner. Möjligheten att utveckla ett fritidsintresse inom ramen för en demokratisk förening är för många ungdomar ett stöd i processen av frigörelse och etablering. Det är av vikt att myndigheter på nationell, regional och lokal nivå stödjer ungas möjligheter att organisera sig utifrån sina intressen. **ax** förespråkar tydliga mål, kontinuerlig uppföljning och utvärdering. **ax** finner det anmärkningsvärt att endast en tredjedel av kommunerna har ett ungdomspolitiskt handlingsprogram och att bara hälften av kommunerna använder sig av LUPP (sid 6).

Unga är ofta underrepresenterade i olika fora. **ax** medlemmars unga skulle i betydligt större utsträckning kunna vara engagerade när nya bidragsregler utformas på kommunal nivå eller när beslut ska fattas om projekt på regional nivå etc. Det är av vikt att ungas synpunkter efterfrågas och respekteras. Detta är i mångt och mycket en attitydfråga. **ax** föreslår en kombination av regler och medvetet arbete kring normer och attityder hos beslutsfattare och tjänstemän (sid 7).

ax betonar vikten av att beakta frågor kring mångfald och jämställdhet. Varje individ har rätt att mötas med respekt, alla former av diskriminering måste motarbetas. Föreningslivet bidrar till att unga ges möjligheter att bli självständiga. I föreningen lär sig unga samarbete, hänsyn, vikten av dialog och respekt, demokratis grundvalar (sidorna 10-12). **ax** ser gärna att uppföljning och utvärdering lyfts fram i den fortsatta beredningen (sid 12). **ax** ser fördelar med att Ungdomsstyrelsen får ett uppdrag som har ett tydligt utvecklings- och kunskapsfokus (kapitel 4.4). **ax** ser positivt på att jämställdhet, integrering och icke-diskriminering lyfts fram. Samverkan med kommuner och landsting är av central betydelse. Det skulle gagna medborgarna om kommunerna, landstingen och regionerna kunde lära av varandra i större utsträckning (sidor 16-19). Mycket finns att vinna på att enskilda kommuner och landsting i samråd med staten skapar arenor för erfarenhets- och kunskapsutbyte.

Stockholm den 18 oktober 2013

Johan Groth
ordförande
telefon 0708-235711

Anna Kronlund e.u.

Medlemmarna i **ax**

Amatörteaterns Riksförbund (ATR)
Föreningen För Tidig Musik (FFTM)
Kontakt nätet – riksorganisation för ideella kulturföreningar
Musik- och Kulturföreningarnas Samarbetsorganisation (MoKS)
Riksförbundet för Folkmusik och Dans (RFoD)
Riksförbundet Lokalrevyer i Sverige (LiS)
Riksförbundet Unga Musikanter (RUM)
Svenska Arbetarsångarförbundet (SAS)
Svenska Folkdansringen

Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund (SHR)
Svenska Missionskyrkans Musikkårer (SMM)
Sveriges Arbetarteaterförbund (ATF)
Sveriges Film- och Videoförbund (SFV)
Sveriges Kyrkosångsförbund (SKsf)
Sveriges Körförbund
Sveriges Orkesterförbund (SOF)
Sveriges Spelmäns Riksförbund (SSR)
Sverok - Spelhobbyförbundet
UNGİKÖR